

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 15 juni 2021
Ons kenmerk 24/5.9/2021001096
Behandeld door team Cultuur, Maatschappij en Vrijtijdseconomie (0592) 36 55 55
Onderwerp: Actualisatie werkplan 2021 Sociale Agenda
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij treft u ter informatie aan de actualisatie van het werkplan 2021 voor de Sociale Agenda. Eind 2020 heeft u het werkplan 2021 Sociale Agenda ontvangen. Bij de bespreking van dit werkplan in de commissie FCBE op 20 januari 2021 is toegezegd dat uw Staten voor de zomer een actualisatie van het werkplan 2021 ontvangen. Deze actualisatie is voor u bijgevoegd.

De actualisatie van het werkplan 2021 omvat vier onderdelen. Deze onderdelen zijn hieronder kort toegelicht:

Terugblik en eerste (leer)ervaringen:

De kern van de sociale agenda is 'opgavegericht samenwerken'. Opgavegericht samenwerken is een gezamenlijk leerproces. Lerend veranderen staat voorop waarbij we samen met onze partners acteren op de zaken die we onderweg tegenkomen. Dit staat centraal om de Sociale Agenda tot een succes te maken. In dat licht past een terugblik en het trekken van lessen voor de toekomst. In deze terugblik kijken we terug op het gevoerde proces voor de Drenthe-brede en de alliantieprojecten. De opgedane leerervaringen zijn kort toegelicht.

Het algemene beeld dat de terugblik ons laat zien is dat wij via een vernieuwend proces voortvarend aan de slag zijn gegaan met de opgaven die door alle partners zijn aangewezen als de belangrijkste en meest urgente opgaven van de Sociale Agenda. Wij zijn trots op deze voortgang en de mooie projecten die het samenwerkingsproces heeft opgeleverd. Op alle thema's uit de Sociale Agenda zijn actief verbanden gelegd of versterkt, die mogelijk leiden tot vernieuwende allianties en nieuwe projecten.

Het gekozen innovatief proces waarin het denken vanuit de problematiek en behoefte van de Drentse inwoners voorop staat, werpt zijn vruchten af. Daardoor zullen de resultaten van de toegekende projecten voor onze Drentse inwoners direct tastbaar zijn.

Toelichting Drenthe-brede projecten en alliantieprojecten:

U hebt aangegeven meer informatie te wensen over de Drenthe-brede projecten. Deze informatie is voor u bijgevoegd. Voor de Drenthe-brede projecten komen de onderstaande punten aan de orde:

- a. de betrokkenheid van gemeenten bij de keuze van projecten;
- b. toelichting op de doelen, aanpak en monitoring per project;
- c. rol van de systeeminstellingen hierbij;
- d. de samenhang tussen Kansen4Kinderen en de Regio Deal Zuid- en Oost Drenthe.

Deze Drenthe-brede projecten voeren we samen met en voor heel Drenthe uit. Gemeenten bepalen gezamenlijk de planning van de uitrol over Drenthe. De Drenthe-brede projecten: Cultuur om te delen, Kansen4Kinderen, Samen werken met Ervaring, Kom uit je Schuld en de Leeromgeving intergenerationele Armoede zijn mooie voorbeelden van onze samenwerking.

Uitkomsten van de tweede ronde uitvraag alliantieprojecten

Dit betreft een overzicht van de alliantieprojecten die in de tweede uitvraagronde zijn gehonoreerd c.q. die wij van plan zijn te honoreren. Het gaat daarbij om een totaalbedrag van ruim € 832.465,-- aan subsidie voor deze projecten. Ook de tweede uitvraagronde alliantieprojecten heeft een hoge kwaliteit aan projecten opgeleverd. Deze projecten zijn vraaggericht en leggen een duidelijke relatie tussen het probleem achter de voorgestelde oplossing. De projecten zijn parels voor de Drentse samenleving die naar onze mening het verschil gaan maken.

Financiële update

Deze update geeft de laatste stand van zaken weer en geeft per thema het overzicht van het beschikbare budget. Het overzicht maakt duidelijk dat de besteding van de toegekende budgetten voor de Sociale Agenda op schema ligt.

Laatste ontwikkelingen Sociale Agenda

Wij kunnen melden dat wij naar aanleiding van de zienswijze van de Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) over het werkplan 2021 Sociale Agenda op 30 april 2021 een prettig en zeer constructief gesprek hebben gevoerd met de VDG en een afvaardiging van gemeenten. Gezamenlijk is geconstateerd dat qua samenwerking met gemeenten in het kader van de Sociale Agenda de goede lijn is ingezet en dat wij vooral met elkaar in gesprek moeten blijven over de ervaringen in de samenwerking. Voor wat betreft het proces is afgesproken dat wij de formele zienswijze procedure vervangen door bestuurlijke gesprekken. Dit leidt tot een aanzienlijke verkorting van de doorlooptijd. Verder gaan wij de komende maand samen met de VDG de ondersteuningsvraag van gemeenten verder verkennen.

Met de adviescommissie Sociale Agenda, die ons college inhoudelijk adviseert over de alliantieprojecten, is inmiddels diverse keren gesproken. De adviescommissie Sociale Agenda gaat op korte termijn een zelfevaluatie van hun functioneren als adviescommissie uitvoeren.

In de loop van 2021 hebben wij geconstateerd dat – gezien het beschikbare budget – het instellen van subsidieplafonds per thema uit de Sociale Agenda gewenst is. Om dit te realiseren is de Subsidieregeling alliantieprojecten Sociale Agenda provincie Drenthe 2021 ingesteld¹. In deze subsidieregeling zijn de huidige werkwijze voor de afhandeling en beoordeling van alliantieprojecten en de criteria uit de Sociale Agenda onverkort opgenomen.

Ten slotte merken wij op dat deze actualisatie nog geen definitieve keuzes omvat over de verdeling middelen over de thema's, verschuiving van en omvang van de budgetten. Het is de bedoeling om eind 2021, na afronding van de 3e uitvraagronde voor de alliantieprojecten, de balans op en de opzet van het samenwerkingsproces opnieuw te bezien. Ook wordt dan antwoord gegeven op de sturingsvraag of er nog thema's of opgaven liggen die niet door de gemeenten en maatschappelijke organisaties zijn opgepakt en die de provincie zelf gaat oppakken. Wij overwegen de maatschappij uit te dagen via een innovatief inkoopproces en/of een aparte subsidieregeling in het leven te roepen om ideeën bij ons aan te dragen. Eventuele voorstellen kunnen dan eind 2021/begin 2022 aan u worden voorgelegd

Wij menen u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Werkplan Sociale Agenda
md/coll.

---

¹ Deze subsidieregeling is te raadplegen via de website voor de Sociale Agenda Drenthe:
<https://www.provincie.drenthe.nl/socialeagenda>

Bijlage 1: Terugblik en eerste (leer)ervaringen

Het realiseren van de Sociale Agenda 2020 - 2024 vraagt om een succesvolle samenwerking tussen provincie, gemeenten en maatschappelijke organisaties. Het doel van deze samenwerking is het gezamenlijk aanpakken van complexe maatschappelijke c.q. sociale vraagstukken in Drenthe. De kern van de Sociale Agenda is *'opgavegericht samenwerken'*. Dit vraagt een andere opstelling van de ambtelijke organisatie en partijen in het veld: de opgave staat centraal en van daaruit werken we, in plaats vanuit het systeem. Deze verandering sluit aan bij de rol van de provincie als een netwerkende overheid.

Opgavegericht samenwerken is een gezamenlijk leerproces. Lerend veranderen staat voorop waarbij we samen met onze partners acteren op de zaken die we onderweg tegenkomen. Dit staat centraal om de Sociale Agenda tot een succes te maken. In dat licht past een terugblik en het trekken van lessen voor de toekomst.

Lessen trekken

Alliantieprojecten (eerste tranche)

Ons streven is dat gemeenten en maatschappelijke organisaties allianties (samenwerkingen) gaan vormen rondom Drentse maatschappelijke en sociale vraagstukken. De provincie faciliteert en ondersteunt hen daarin. Als gevolg van corona moest deze rol helaas anders ingevuld worden dan vooraf beoogd. Het was aanvankelijk de bedoeling om interactieve bijeenkomsten en werkateliers te organiseren voor het initiëren van alliantievorming. Dit was echter vanaf maart 2020 niet meer mogelijk. Gemeenten en maatschappelijke organisaties zijn eerst zelf –zonder de provincie– aan de slag gegaan met het vormen van allianties rond een projectidee. Tijdens de intake van het projectidee heeft de provincie vervolgens alsnog een faciliterende en ondersteunende rol vervuld. Daarnaast zijn er regelmatig digitale meetings met onze partners georganiseerd om verbinding met elkaar te behouden. Inmiddels zijn de nodige stappen gezet ter realisatie van het oorspronkelijke doel: een faciliterende en ondersteunende rol vanuit de provincie bij de alliantievorming rondom Drentse maatschappelijke en sociale vraagstukken. Zo zijn er inhoudelijke thematrekkers aangetrokken die samen met de gemeenten en maatschappelijke organisaties de mogelijkheden voor alliantievorming verder gaan verkennen. Een eerste verkenning laat zien dat er kansen zijn op het gebied van bijvoorbeeld bewonersinitiatieven, nieuwe woonvormen, samenwerking tussen culturele organisaties met sociaal-maatschappelijke initiatieven. Maar ook samenwerking met sport, natuurorganisaties, zorg, bibliotheken, lokaal welzijn en onderwijs. Op alle thema's worden actief verbanden gelegd of versterkt, die mogelijk leiden tot vernieuwende allianties en nieuwe projecten.

Ondertussen zijn twee rondes met Alliantieprojecten gepasseerd. De projecten waarvan de alliantievorming rond is, zijn het subsidieproces ingegaan. Gekozen is voor een ‘reguliere’ uitvraag van subsidies waarbij geen eisen worden gesteld aan de hoogte van de gevraagde subsidie en de indieners. Voor wat betreft de criteria waaraan de projecten worden getoetst, volgen we de criteria uit de Sociale Agenda zoals ze door de Staten zijn vastgesteld. Om de project ideeën zo kansrijk mogelijk te maken, hebben we de onderstaande vernieuwingen ingevoerd.

Uitgebreide intake

Bij de start van het proces wanneer een projectidee moet worden vertaald naar een kansrijke projectaanvraag, hebben we een extra stap ingebouwd. Deze extra stap houdt in dat wij na ontvangst van het projectidee en voor indiening van de projectaanvraag een of meer intensieve gesprekken met de projectindieners voeren met het doel hun aanvragen zo kansrijk mogelijk te maken. De gemaakte opmerkingen tijdens het gesprek worden direct vastgelegd en toegezonden zodat indieners deze input kunnen meenemen in hun projectaanvraag. Tijdens de intakegesprekken is steeds de centrale vraagstelling: wat is het probleem, waarom is dit project hier een goede oplossing voor en wat gaan de Drentse inwoners hiervan merken? Deze gesprekken leveren een hogere kwaliteit projectaanvragen op. Daarmee bereiken we dat de ingediende projectideeën meer vraaggericht dan aanbodgericht zijn en het probleem achter de voorgestelde oplossing duidelijk is. Met als resultaat: concrete projectideeën die helder zijn geformuleerd en waarbij de slag is gemaakt naar het denken vanuit de problematiek en behoefte van de Drentse inwoners. Uit een onlangs gehouden enquête onder betrokken medewerkers van gemeenten en maatschappelijke organisaties komt duidelijk naar voren dat aanvragers onze uitgebreide intakegesprekken zeer waarderen. Hoewel voor sommige aanvragers onze positief kritische opstelling tijdens de intake nog wennen is, werpt deze duidelijk zijn vruchten af.

Inhoudelijke projectbeoordeling door de buitenwereld

De tweede vernieuwing die is ingezet in de wens om meer “van buiten naar binnen te denken” is de inhoudelijke beoordeling van de alliantieprojecten door experts van buitenaf die zitting hebben in de Adviescommissie Sociale Agenda. Deze experts hebben vanuit hun dagelijks leven en/of werk goed inzicht in hetgeen buiten (de werkvloer) nodig is, wil een project succesvol zijn. Ook de Adviescommissie Sociale Agenda adviseert op basis van de bovenstaande vraagstelling met het doel die projecten te realiseren die duidelijk voorzien in de behoefte van de Drentse inwoners. Ook hebben we samen met de Adviescommissie na de 1^e uitvraagronde kritisch teruggekeken op de advisering door deze commissie. Dit heeft geleid tot verbeteringen zoals een meer uitgebreide en onderbouwde motivatie van haar adviezen. Deze verbeteringen zijn direct doorgevoerd.

Deze ingezette vernieuwing waarbij kritisch wordt gekeken naar de meerwaarde van een project voor de doelgroep gaan we verder ontwikkelen. Van buiten naar binnen denken -weten wat er speelt in de omgeving, wat de vragen zijn van de doelgroepen, wat volgens hen het probleem is en waar zij mee zijn geholpen- vraagt extra inspanningen van partijen en hun organisaties. Het levert uiteindelijk echter ook veel op. De aanvragen van die alliantieprojecten die worden toegewezen zijn beter afgestemd op de behoeften in de samenleving.

Proces verkorten

Ten slotte is vanuit de gedachte dat goedgekeurde projecten ook snel van start moeten kunnen gaan, met de VDG hebben besproken het subsidieproces te versnellen. De procesduur wordt drie maanden korter door afschaffing van de formele zienswijzeprocedure. Regelmatig zullen wij u via een ingekomen brief informeren over de laatste ontwikkelingen van de Sociale Agenda. Met deze kortere procedure voldoen we aan de wensen van de VDG op dit punt.

Drenthe-brede projecten

Met de Drenthe-brede projecten zijn we voortvarend van start gegaan met opgaven die door alle partners zijn aangewezen als de belangrijkste en meest urgente opgaven van de Sociale Agenda. Het zijn projecten waar we gezamenlijk en voor heel Drenthe de schouders onder willen zetten. Gemeenten bepalen gezamenlijk de planning van de uitrol over Drenthe. Bij een aantal projecten verloopt deze uitrol naar wens. De Drenthe-brede projecten: Cultuur om te delen, Kansen4Kinderen, Samen werken met Ervaring, Kom uit je Schuld en de Leeromgeving intergenerationele Armoede zijn hier goede voorbeelden van. Maar we willen nog meer voortgang zien bij de uitrol van een groot aantal projecten. Gemeenten geven nu aan alle zeilen te moeten bijzetten om hun kerntaken op het sociaal domein en de voorzieningen overeind te houden. Dit onderstreept nogmaals dat in de praktijk duidelijk behoefte is aan de rol die de provincie in het kader van de Sociale Agenda vervult. Gemeenten hebben meer ondersteuning nodig (mensen en middelen) om te kunnen innoveren. Inmiddels zijn wij in gesprek met de VDG en gemeenten over deze ondersteuningsvraag. In deze gesprekken verkennen we gezamenlijk wat nodig is voor een intensievere samenwerking met gemeenten bij deze Drenthe-brede projecten. Daarbij investeren we nu al bij de uitvoering van de projecten in de samenwerking en afstemming met de verschillende afdelingen van gemeenten, doordat de nieuwe inhoudelijke thema-trekkers van de provincie hier een actieve rol in nemen.

Doorkijk

Eind 2021 na afronding van de 3^e uitvraagronde voor de alliantieprojecten maken we de balans op en bezien we de opzet van het samenwerkingsproces. We onderzoeken dan ook of er nog thema's of opgaven liggen die niet door de gemeenten en maatschappelijke organisaties zijn opgepakt en die we dus zelf gaan oppakken. We overwegen de maatschappij uit te dagen via een innovatief inkoopproces en/of een aparte subsidieregeling ideeën bij ons aan te dragen.

Bijlage 2: Aanvullingen werkplan 2021

Leeswijzer:

In 2020 zijn we met een eerste werkbudget uit de Investeringsagenda aan de slag gegaan met Drenthe-brede projecten. De provincie is daarbij de aanjager en penvoerder. Deze Drenthe-brede projecten worden in de komende jaren samen met de partners over heel Drenthe uitgerold. Naast de Drenthe-brede projecten is in 2020 gestart met de uitvraag voor projectideeën bij samenwerkende partijen voor de alliantieprojecten. Dit heeft geresulteerd in een breed palet aan voorstellen en ideeën. Over de eerste ronde projectvoorstellen is door de Adviescommissie geadviseerd en de uitkomsten daarvan zijn opgenomen in het werkplan 2021. Deze projecten zijn inmiddels in uitvoering. Een beschrijving van de alliantieprojecten 2^e uitvraagronde is opgenomen in bijlage 3.

In deze bijlage is de door uw Staten verzochte aanvullende informatie opgenomen over de Drenthe-brede en de alliantieprojecten van de 1^e uitvraagronde. De monitoringsafspraken over de 2^e uitvraagronde alliantieprojecten worden momenteel gemaakt. Deze afspraken worden opgenomen in het volgende werkplan.

Gerangschikt per thema komen voor deze projecten de onderstaande punten aan de orde:

- a. De betrokkenheid van gemeenten bij de keuze van projecten;
- b. Toelichting op de doelen, aanpak en monitoring per project;
- c. Rol van de systeeminstellingen hierbij;

Bij het Drenthe-brede project Kansen4Kinderen is de samenhang tussen dit project en de Regio Deal Zuid- en Oost Drenthe toegelicht.

1. Leefbaarheid en bereikbaarheid

Drenthe-brede projecten

- Burgerparticipatie

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Gemeenten zijn voor aanvang van het project gevraagd pilots aan te dragen en mee te denken over de manier van kennisdeling. Tijdens het project wordt actief kennis gedeeld met alle gemeenten en worden gemeenten regelmatig opnieuw uitgenodigd bij pilots aan te haken of nieuwe ideeën aan te dragen.

Doel/resultaat

Participatie van inwoners draagt bij aan de instandhouding, vernieuwing en bereikbaarheid van basisvoorzieningen in eigen omgeving

Aanpak

In pilots wordt uitgezocht welke vormen van burgerparticipatie het beste werkt, en welke verschillende mogelijkheden er zijn in de verschillende lokale settings. Kennis wordt experimenteel

opgedaan en actief gedeeld. Daarbij wordt ook kennis en ervaring van anderen ingevlogen. Denk daarbij aan wetenschap, maar zeker ook praktische kennis en ervaring van pilots uit andere regio's. De pilots worden vormgegeven en uitgevoerd in een samenspel tussen inwoners, gemeenten, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

Monitoring

Tijdens het proces wordt actief door de uitvoerende partijen zelf gemonitord, omdat het verrijken, delen en toepassen van kennis het belangrijkste onderdeel is van het proces. Er wordt gemonitord op aantallen, zoals betrokken aantal inwoners en organisaties, bereikt aantal inwoners. Daarnaast wordt gemonitord op impact: wat dragen de inspanningen bij aan de leefbaarheid in dorpen en wijken? Uitkomsten van de monitor worden gekoppeld aan de Brede Welvaart Monitor van CMO STAMM.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM en BOKD: penvoerder pilots Regiodealgemeenten, Tynaarlo en Midden-Drenthe. Daarnaast verantwoordelijk voor het kennisprogramma van dit project.

- **Cultuur om te delen (Podium Platteland 2.0)**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Direct contact met initiatiefnemers, wel mogelijke samenwerking met gemeenten in een culturele alliantie.

Doel/resultaat

Stimuleren en ontwikkelen van samenwerkingsprojecten tussen culturele sector en sociaal domein.

Aanpak

Subsidieregeling, initiatiefnemers ondersteunen/begeleiden.

Monitoring

Doorlopend op toegekende projecten, monitoren op speellocatie, bereikte doelgroep en maatschappelijke impact.

Alliantieprojecten 1e ronde

- **Kwiekstee**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Kwiekstee moet een fysieke lokale plek (stee) worden in bijvoorbeeld een dorps huis, verenigingsgebouw of ander gemeenschapsplek. In deze pilot wordt in de eerste fase verkend welke gemeente het best geschikt is voor een eerste experiment. Kennis wordt gedeeld met alle gemeenten, gedurende en na afloop van het project.

Doel/resultaat

Deze aanpak heeft als doel Drentse inwoners te stimuleren tot leven vanuit: Autonomie; Competentie; Gezonde leefstijl; Sociale betrokkenheid; Natuur en omgeving (groene vallei). Kwiekstee draagt daarmee bij aan de basisvoorzieningen in een wijk of dorp.

Aanpak

(Staat al in het werkplan).

Monitoring

Om resultaten te monitoren gebruiken de projectuitvoerders de tool Positieve Gezondheid en vanuit de World Health Organisation de WHOQol als meetinstrumenten. Daarnaast worden aantallen betrokken en bereikte inwoners bijgehouden.

Rol systeeminstellingen

BOKD is beoogd partner in de uitvoering.

2. Wonen

Drenthe-brede projecten

- **Ondersteuningsstructuur voor projectontwikkeling (Bewonersinitiatieven nieuwe woonvormen)**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

De gemeenten hebben kennis gemaakt of zijn in gesprek met de procesbegeleiders.

Doel/resultaat

Het opzetten van een Drenthe-brede kennisstructuur en het daadwerkelijk verder brengen van de fasering van bewonersinitiatieven in Drenthe.

Monitoring

Hiervoor is een monitoringsplan opgesteld. De monitoring heeft zowel een kwalitatieve en kwantitatieve kant. De kwantitatieve kant gaat uit van het aantal geholpen en gerealiseerde projecten, personen en wooneenheden. Ook wordt er gemonitord op de kwaliteit van de kennisuitwisseling met de gemeenten en initiatieven.

- **Bewustwording langer thuis wonen creëren (Levensloop bestendig wonen)**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

n.v.t.: uitvoeringsplan wordt opgesteld. Het uitvoeringsplan wordt besproken met gemeenten maar ook met externe stakeholders die relevant zijn voor dit onderwerp. Denk hierbij aan corporaties, zorginstellingen, Espria of de VRD.

Doel/resultaat

Het leveren van een bijdrage aan de levensloopbestendigheid van de Drentse woningvoorraad.

Aanpak

Tweeledig, namelijk via een campagne waarmee we op een zo kostenefficiënte mogelijke manier de doelgroep willen bereiken om bewustwording over het belang van de woning levensloopbestendig te maken te vergroten. Het gehoopte resultaat is dat een campagne de doelgroep ook daadwerkelijk tot acties beweegt. Daarnaast willen we, samen met externe stakeholders, concrete projecten ondersteunen die de levensloopbestendigheid van de woningvoorraad vergroot. Denk hierbij aan wooncoaches, het installeren van domotica en het opzetten van een modelwoning.

Monitoring

De monitoring zal ook tweeledig zijn en moet zowel het aantal bereikte individuen meten als het aantal gerealiseerde acties (en de daarbij geholpen inwoners en woningen). Ook is het van belang om de meerwaarde van projecten te achterhalen bij de externe stakeholders.

Rol systeeminstellingen

N.v.t. (er is wel een breed palet aan externe stakeholders beoogd voor het realiseren van projecten)

Alliantieprojecten 1e ronde

Geen allianties aangevraagd.

3. Armoede en laaggeletterdheid

Drenthe-brede projecten

- **Project 'Samen werken met ervaring'**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

De gemeenten zijn al in een vroeg stadium gepolst over de invulling van dit project. Daarna is steeds alles voorgelegd aan de focusgroep Armoede en Schulden van de VDG van idee tot plan. De drie organisaties die dit project nu dragen zijn een paar keer te gast geweest in het overleg van de focusgroep.

Doel/resultaat

Dit project moet leiden tot meer inzet van ervaringsdeskundigheid bij beleidsvorming en -uitvoering en hulpverlening.

Aanpak

De aanpak is vraaggericht. Er wordt gewerkt met pilots voor incidentele klussen en functies waar ervaringsdeskundigen een plek krijgen, die daartoe gericht worden opgeleid. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan meer bekendheid van ervaringsdeskundigheid als belangrijk middel om dichterbij de

doelgroep te komen. Dit project zal zich bewegen op een breed terrein: overheid, woningbouwcorporaties, welzijn, GGZ etc.

Monitoring

Er worden regelmatig monitormomenten ingebouwd: het gaat dan met name om hoeveel ervaringsdeskundigheid in het kader van het project in klussen, functies en beleid is gerealiseerd.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM is aangehaakt bij dit project om wederzijds kennis uit te wisselen en een rol te spelen in de monitoring.

- Voorlichtingsproject VDG 'Kom uit je Schuld'

Hoe zijn gemeenten betrokken?

De gemeenten hebben dit project zelf aangevraagd.

Doel/resultaat

Het geven van voorlichting over de mogelijkheid hulp te krijgen van de gemeente bij het hebben van schulden in een vroeg stadium. Doel is dat de communicatie de drempel voor het vragen om hulp lichter maakt.

Aanpak

De aanpak is door middel van communicatie, folders, posters in bushokjes, advertenties etc. de doelgroep te bereiken.

Monitoring

Er zal bij hulpvragen worden gevraagd via welk kanaal men van de schuldhulpverlening heeft gehoord.

Rol systeeminstellingen

Er is geen systeeminstelling direct aangehaakt, CMO STAMM werkt echter wel met sessies met gemeenten aan vroegsignalering waarbij communicatie ook aan de orde kan komen.

- Aanhaking CMO STAMM bij 'Samen werken met Ervaring'

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Bij de besprekingen van de VDG focusgroep over het project 'Samen werken met Ervaring' is ook CMO STAMM betrokken.

Doel/resultaat

Doel is het wederzijds uitwisselen en aanvullen van elkaars kennis en ervaring op dit specifieke terrein en ook samen gestalte te geven aan de monitoring.

Aanpak

Gezamenlijk overleg en uitvoering.

Monitoring

Zie project 'Samen werken met Ervaring'.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM is aangehaakt bij dit project om wederzijds kennis uit te wisselen en een rol te spelen in de monitoring.

- **Leeromgeving Intergenerationele Armoede**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Via de Alliantie van Kracht zijn de desbetreffende gemeenten (Veenkoloniën) betrokken waarin dit project regelmatig is besproken.

Doel/resultaat

Het RUG-onderzoek naar Intergenerationele Armoede wordt in dit project vertaald naar de praktijk. Er wordt hulpverleningsmethodes ontwikkeld die ingaan op de aanpak van intergenerationele armoede, zodat dit de eerste stap wordt om de cirkel te doorbreken.

Aanpak

Alle betrokkenen krijgen minimaal een driedaagse cursus die als basis dient. Deze kan uitgebreid worden met specifieke situatiegerichte aanvullingen per persoon. Dit gebeurt in samenwerking met de onderzoekers van de RUG. De nieuwe methoden worden ook geïmplementeerd in het beleid van de betreffende instellingen. Het project is geschikt om later voor heel Drenthe uit te rollen.

Monitoring

Er worden regelmatig tussentijdse enquêtes gehouden.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM zet dit op met talloze andere organisaties op welzijnsterrein en betrokken gemeente.

- **Onderzoek Rijksuniversiteit Limburg naar bereik en kwaliteit aanpak laaggeletterdheid fase 2plus**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

De onderzoekers overleggen hoe deze laatste fase, die gaat om overdracht naar de gemeenten van een monitorsysteem laaggeletterdheid, met de gemeenten en met de arbeidsmarktregio.

Doel/resultaat

Dit gaat om de afrondende fase van het onderzoek. De onderzoekers willen de resultaten en de monitoringstools overdragen aan de gemeenten. Op deze manier wordt het voor gemeenten gemakkelijker om bij te houden hoeveel laaggeletterden gebruik hebben gemaakt van het aanbod op dit terrein (taalhuizen, bilbotheken etc.) en wat dit hen heeft opgeleverd aan kwaliteit van leven in het algemeen of vrijwilligerswerk of baan.

Aanpak

Via de arbeidsmarktregio de gemeenten de tools uitleggen en mee proefdraaien.

Monitoring

CMO STAMM gaat de uitkomsten en resultaten van dit project verwerken in een monitor laaggeletterdheid. Dit wordt afgestemd met de gemeenten zodat er geen dubbele monitoring is.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM is actief betrokken bij dit project en heeft straks een monitor laaggeletterdheid.

Alliantieprojecten 1^e ronde

- Opzetten vrouwensupportgroep Meppel

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Hier is nu alleen nog de gemeente Meppel bij betrokken, de mogelijkheid dit later uit te breiden naar andere gemeenten is een optie.

Doel/resultaat

Doel is de deelnemende vrouwen een 'zetje' te geven naar economische zelfredzaamheid. Het gaat om vrouwen met minimum inkomen.

Aanpak

De aanpak is zowel individueel als in groepsverband. Dit moet op elkaar aansluiten. Er wordt een methode gebruikt van een hoogleraar verbonden aan Windesheim waar hierover contact mee is ('Poverty network').

Monitoring

Er zal eerst een nulmeting plaatsvinden over de wensen van de deelnemers en daarna zullen tussentijdse en eindmetingen plaatsvinden: wat is er terecht gekomen van de wensen en hoe heeft het project bijgedragen aan de kwaliteit van het leven van de deelnemers?

Rol systeeminstellingen

Niet van toepassing.

4. Gezondheid en vitaliteit

Drenthe-brede projecten

- Netwerk en samenwerking

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Dit Drenthe-brede project wordt samen met onder andere gemeenten opgepakt. Door een sterke koppeling met de VDG, maar ook door gemeenten direct te benaderen voor het samen oppakken van

dit project. Momenteel worden er inspiratie-sessies georganiseerd (de eerste op 15 april 2021), met steeds een thema waarover de sessie zal gaan. Gemeenten hebben hier een actieve, bijdragende rol in.

Doel/resultaat

Het versterken van het netwerk waar in Drenthe opgedane kennis en expertise op het gebied van gezondheid en vitaliteit wordt gedeeld en de samenwerking wordt versterkt.

Aanpak

Momenteel worden er inspiratie-sessies georganiseerd (de eerste op 15 april 2021), met steeds een thema waarover de sessie zal gaan. Gemeenten hebben hier een actieve, bijdragende rol in. Daarnaast wordt er voor het jaar 2021 vanuit dit project een eenmalige incidentele subsidie verleend aan de coördinatie van de Drentse GLI. Ook bestaat er een mogelijkheid een deel van het budget in te zetten voor verdere uitrol van het netwerk Drenthe Gezond, met het meerjarenbeleidsprogramma Drenthe Samen Gezond in Beweging: het sport- en preventieakkoord voor de komende vier jaar. NB: zowel het verhaal over de GLI als over het meerjarenbeleidsprogramma moet niet met zoveel worden in het werkplan komen!

Monitoring

Een deel van het budget wordt weggezet in de vorm van een subsidie, waardoor monitoring wordt geregeld in de verleningsbeschikking. Verder wordt het budget weggezet in de vorm van inkoop, waardoor in het contract de monitoring wordt geregeld. Verder wordt het effect van dit project gemonitord door goed de verschillende deelprojecten te evalueren. Wat is het effect van de inspiratie-sessies? Versterken we hiermee het netwerk? Zo ook wat betreft de verdere uitrol van Drenthe Gezond. Daar zit ook een belangrijke rol voor het Trendbureau voor de monitoring van de effecten.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM heeft een belangrijke rol in het meerjarenbeleidsprogramma Drenthe Samen Gezond in Beweging. Qua coördinatie en voor een belangrijke rol in de monitoring. Daarnaast heeft SportDrenthe een belangrijke rol voor de uitrol van het meerjarenbeleidsprogramma en het netwerk Drenthe Gezond.

- Onderzoek en kennisdeling

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Alle gemeenten worden benaderd om actief betrokken te zijn dit onderzoek. Juist deze actieve betrokkenheid van gemeenten zal de sleutel zijn tot het doen van gedegen onderzoek waarvan de uitkomsten effect kunnen hebben in de gemeenten.

Doel/resultaat

Onderzoek naar hoe gezondheid & vitaliteit dichterbij en/of anders kan worden georganiseerd, in samenwerking met bestaande partijen.

Aanpak

Onderzoeksbureau Proscop gaat het onderzoek uitvoeren ten behoeve van het meerjarenbeleidsprogramma Drenthe Samen Gezond in Beweging en het netwerk Drenthe Gezond. De aanpak van het onderzoek wordt tweeledig: er wordt een gebiedsanalyse gemaakt en er zal met focusgroepen worden besproken waar bestaande partijen elkaar kunnen vinden, samenwerken en versterken.

Monitoring

Dit budget wordt besteed door middel van een inkoopopdracht aan onderzoeksbureau Proscop. In het contract zullen duidelijke afspraken en monitoringsmomenten worden afgesproken.

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM zal een bijdrage leveren aan het onderzoek door middel van het verschaffen van data. Ook zal er sprake zijn van een samenwerking, nu CMO STAMM al veel data heeft verzameld ten behoeve van het meerjarenbeleidsprogramma Drenthe Samen Gezond in Beweging. Daarnaast heeft SportDrenthe een belangrijke rol voor de uitrol van het meerjarenbeleidsprogramma en het netwerk Drenthe Gezond.

Alliantieprojecten 1^e ronde

- Scoren voor Gezondheid

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Gemeente Emmen plus basisscholen uit de gemeente Emmen.

Doel/resultaat

De verwachting is dat dit een positief effect heeft voor de doelgroep: kinderen met overgewicht.

Aanpak

In dit project worden, verdeeld over drie periodes van 20 weken, 1.200 kinderen in de regio Zuid- en Oost-Drenthe bewust gemaakt van het belang van een gezonde leefstijl. Deze kinderen maken op een leuke manier (via een lesprogramma waarin FC Emmen centraal staat) kennis met bewegen en gezonde voeding.

Monitoring

Zowel voor als na deelname aan het programma vinden - met toestemming - metingen van het BMI en de sportprestaties van de kinderen plaats. Dit maakt een monitoring en evaluatie van dit project per kind mogelijk. Bij de vaststelling van de verleende subsidie wordt er naar deze evaluatie gevraagd.

Rol systeeminstellingen

Geen rol.

- **Voorbereiden op de laatste levensfase**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

De gemeenten zelf zijn niet direct betrokken, maar de publiekscampagne gaat wel in alle gemeenten plaatsvinden.

Doel/resultaat

Drentse inwoners bewust maken van de mogelijkheden voor zelfregie omtrent de laatste levensfase. De focus ligt daarbij op kwetsbare ouderen en chronisch zieken.

Aanpak

Door middel van een publiekscampagne.

Monitoring

Door middel van interviews en enquêtes vindt de monitoring plaats. Bij de gevraagde tussentijdse rapportage en bij de vaststelling van de verleende subsidie wordt er naar deze monitoring gevraagd.

Rol systeeminstellingen

Geen rol.

- **Kennisplatform Integrale Ouderenzorg Drenthe**

Hoe zijn gemeenten betrokken?

De gemeenten zelf zijn niet direct betrokken, maar het kennisplatform is bedoeld voor beleidsmakers, aanbieders van ouderenzorg en actieve ouderen. En kan daarom in alle gemeenten wel de nodige ondersteuning bieden.

Doel/resultaat

Een kennisplatform oprichten waarmee actuele informatie over de mogelijkheden voor ondersteuning van Drentse ouderen op één platform te vinden is.

Aanpak

Het platform is bedoeld voor beleidsmakers, aanbieders van ouderenzorg en actieve ouderen. Onderdeel van het kennisplatform zijn overzichten van 'wie is wie' en 'wie doet wat' per wijk en dorp. Daarnaast geeft het kennisplatform een stem aan de Drentse ouderen die via het platform zelf kunnen aangeven welke ouderenzorg zij wenselijk en/of noodzakelijk vinden.

Monitoring

De verleningsbeschikking kent zowel een moment waarop een ambtelijk werkbezoek plaats zal vinden, als dat het een vaststellingsmoment kent. Tijdens het werkbezoek zal worden gevraagd hoe de voortgang plaatsvindt. Bij het vaststellingsmoment waar zal worden gevraagd om verslaglegging omtrent het resultaat (het oprichten van het kennisplatform).

Rol systeeminstellingen

CMO STAMM voert samen met Alliantie Drentse Zorg voor Ouderen dit project uit. CMO STAMM is penvoerder.

5. Onderwijskwaliteit en gelijke kansen

Drenthe-brede projecten

- Kansen4kinderen

Hoe zijn gemeenten betrokken?

Kansen4Kinderen is in december 2019 gestart binnen de Regiodeal. Vanwege het succes van het project is in de Sociale Agenda opgenomen dat ook gemeenten/scholen in 'de rest van Drenthe' de kans wordt geboden om aan te haken bij het project. Daarom is een onderzoek gestart om deze behoefte te peilen. Tot nu toe hebben de gemeenten Midden-Drenthe, Meppel en de Wolden zich gemeld. Met de andere gemeenten (Assen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerveld) worden verkennende gesprekken gevoerd.

Doel/resultaat

Kansen4kinderen vergroot de kansen van kinderen in hun leer- en leefomgeving. Kortom: in Drenthe krijgen alle kinderen een eerlijke kans om talent te ontdekken én te ontwikkelen. Leren van en aan elkaar is in 2023 de norm. Uiteindelijk moet dit leiden tot het bestrijden van kansenongelijkheid en onderwijsachterstanden en minder kosten voor gemeenten voor gespecialiseerde jeugdhulp.

Aanpak

Aan de hand van vijf thema's (bepaald door de scholen zelf) worden, samen met school, ouders en het netwerk rond de school (welzijnsorganisatie, jeugdgezondheidszorg, gemeenten en kinderopvang), betere omstandigheden gecreëerd zodat alle kinderen een gelijke kans krijgen op een succesvolle ontwikkeling. Van deze vijf thema's is, ook vanuit wetenschappelijke literatuur, bekend dat zij een bijdrage leveren aan het realiseren van eerlijke kansen voor alle kinderen.

Monitoring

Bij het meten van de resultaten wordt naar cijfers gekeken (kwantitatieve invalshoek) en worden ervaringen en verhalen van ouders, kinderen en leerkrachten verzameld (kwalitatieve invalshoek). Cijfers komen, als het gaat om de ontwikkeling van gelijke kansen, uit landelijke bronnen en de Drentse Onderwijsmonitor. Een belangrijk en omvangrijk thema binnen Kansen4kinderen is versterken van het gewone leven. Versterking van de samenwerking tussen school, ouders en hulpbronnen uit het gewone leven van kinderen moet niet alleen leiden tot het vergroten van kansen voor kinderen, maar ook tot een reductie van het gebruik van gespecialiseerde voorzieningen. Voor het monitoren van dit thema is inzicht in gebruik van specialistische jeugdhulp op schoolniveau noodzakelijk. Binnen het netwerk van scholen en gemeenten wordt aan deze monitor gewerkt.

Samenhang met Regiodeal

In de Sociale Agenda is opgenomen dat Kansen4kinderen per 2021 ook uitgevoerd wordt in de overige Drentse gemeenten (die niet aan de Regiodeal meedoen). Een gezamenlijke Drenthe brede coördinatie en doorontwikkeling voor alle gemeenten (ook voor Regiodeal gemeente) is van belang en maakt daarom onderdeel uit van de Sociale Agenda. De inhoudelijke projecten in de gemeenten die meedoen aan de Regiodeal worden, gedurende de looptijd van de Regiodeal, vanuit het Regiodeal budget betaald. Inhoudelijke projecten in de overige gemeenten worden vanuit de Sociale Agenda betaald. Na afloop van de Regiodeal kunnen er ook middelen vanuit de Sociale Agenda worden ingezet in de Gemeenten in Zuid- en Oost-Drenthe. Daar is immers sprake van de meeste kansen ongelijkheid.

Alliantieprojecten 1e ronde

Geen allianties aangevraagd.

Bijlage 3: Toelichting alliantieprojecten Sociale Agenda 2e uitvraagronde april 2021

Thema: Leefbaarheid en bereikbaarheid

Drenthe deelt

De stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe wil samen met de BOKD en in nauwe samenwerking met Netwerk Duurzame Dorpen, Natuur en Milieufederaties uit Groningen en Friesland, THRIVE-instituut, lokaal MKB, dorpshuizen, vrijwilligersgroepen, bibliotheken en energiecoöperaties in vijf Drentse wijken en/of dorpen met inwoners gaan onderzoeken welke spullen of diensten gedeeld kunnen worden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om een gezamenlijke voedseltuin, het delen van autoritten, huishoudelijke apparatuur of kampeermiddelen en het gezamenlijk verpakkingsarm inkopen. Met delen, doorgeven, repareren, hergebruiken, niet-verspillen en minder kopen valt veel geld te besparen en milieuwinst te behalen. Met deze deelinitiatieven nemen inwoners van wijken en/of dorpen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het verbeteren van de leefbaarheid, bereikbaarheid, verduurzaming en inclusiviteit van hun wijk of dorp. De stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe gaat deze wijken/dorpen actief ondersteunen bij het uitwisselen van kennis over bestaande deelinitiatieven en de organisatie ervan. Dit moet leiden tot het uitvoeren van concrete deelinitiatieven in vijf wijken en/of dorpen.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 16.000,--

Totale projectkosten: € 46.000,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Onderwijs en gelijke kansen

Leesoffensief op een sleutelmoment in de leesontwikkeling van kinderen

Uit onderzoek blijkt dat Nederlandse jongeren minder vaak langere teksten lezen en dat hun leesvaardigheid achteruitgaat. Om het leesplezier van kinderen van jongs af aan extra te stimuleren gaat bibliotheken aan de slag met zogenaamd 'Leesoffensief'. Met het project 'Leesoffensief op een sleutelmoment in de leesontwikkeling van kinderen' wil Biblionet Drenthe in samenwerking met ICO Assen en K&C Assen nieuwe manieren ontwikkelen om ouders en kinderen samen plezier te laten beleven aan voorlezen. De nadruk ligt hierbij op het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid. Een medewerker van de bibliotheek gaat met een mobiele collectie zelf naar die plaatsen waar ouders samen met hun kinderen komen. De ouders kunnen ter plekke boeken lenen om thuis voor te lezen. Men wil hierbij naar de ouders toe, omdat ouders die niet graag voorlezen vaak ook niet graag naar de bibliotheek komen. De medewerker heeft de juiste skills om het contact te maken en vertrouwen te winnen van ouders uit taalarme gezinnen. Deze medewerker gaat in gesprek met de ouders om helder te krijgen waar zij mee geholpen zijn in het stimuleren van de taalontwikkeling van hun kinderen. Door

in dit proces de combinatie te maken van voorbeeldgedrag door de bibliotheekmedewerker en de inzet van een influencer worden ouders van jonge kinderen gestimuleerd in de interactie met hun kind en zo het plezier in samen lezen uitgedragen. Zo kan het voorlezen van boeken een vaste plek in de opvoeding krijgen. Met de bedoeling een doorgaande lijn te ontwikkelen, waarbij de ouders bij herhaling blijvend geactiveerd blijven om voor te lezen. Daarom wordt ook een project voor kinderen en ouders van groep 3 en 4 ontwikkeld. In dit project worden de kinderen uitgedaagd om, gestimuleerd door hun leerkrachten, samen met hun ouders aan elkaar voor te lezen. Men wil hierbij gebruik maken van gaming elementen en digitale media.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 23.805,--

Totale projectkosten: € 27.415,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Armoede en laaggeletterdheid

Kanskaartenactie

Dorpscoöperatie De Brug Gasselternijveen wil in samenwerking met de gemeente Aa en Hunze, stichting Attenta, Impuls en W.P.D.A. de pilot kanskaartenactie starten. Niet iedereen weet welke voorzieningen er zijn en welke wegen vervolgens bewandeld moeten worden om een beroep op bepaalde voorzieningen te kunnen doen. De pilot heeft als doel om de inwoners van Gasselternijveen op een laagdrempelige wijze in contact te brengen met instanties en organisaties die (financiële) hulp kunnen bieden. De dorpscoöperatie gaat daarom aan de inwoners kanskaarten verstrekken waarop alle inkomensondersteunende regelingen op landelijk en lokaal niveau zijn weergegeven. Vrijwilligers brengen deze kanskaart langs in het dorp en halen deze later op. Zo wordt informatie dicht bij huis verstrekt en is er ruimte voor een persoonlijk gesprek. Vervolgens ziet de dorpscoöperatie erop toe dat aanvragen en hulpvragen terecht komen bij de betreffende organisaties. Na een evaluatie van de kanskaartactie ontwikkelt de dorpscoöperatie op basis van de opgedane ervaringen een professionele 'toolkit'. Deze 'toolkit' zal worden gedeeld met andere Drentse dorpen en de provincie.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 6.500,--

Totale projectkosten: € 7.500,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

O2

Het huidige systeem van schuldhulpverlening is volgens de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) traag, ingewikkeld, lastig te volgen en vol te houden, waardoor veel inwoners tijdens het traject afhaken of er niet aan beginnen. Met project O2 wil de GKB de huidige schuldhulpverlening versnellen, vereenvoudigen en begrijpelijker maken. Daarnaast wil O2 het imago van de schuldregeling

verbeteren. Om deze doelen te bereiken gaat het GKB de volgende aanpak hanteren: hanteren van een flexibel saneringskrediet, introductie van een nieuwe eenvoudige rekenmethode en een ‘witte’ lijst in plaats van een ‘zwarte’ lijst, het stimuleren van een optie om binnen drie jaar schuldenvrij te zijn en het vastleggen van het aflosbedrag en het verlenen van kwijtschelding van de schulden aan het begin van de drie jaar.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 142.000,--

Totale projectkosten: € 464.000,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Gezondheid en vitaliteit

Fitter Brein

De toenemende vergrijzende bevolking, vereenzaming onder ouderen, slechtere mentale gezondheid en minder zelfstandigheid brengt grote economische en maatschappelijke gevolgen met zich mee. Vooral senioren snakken weer naar gezonde en gezellige activiteiten en willen graag weer actief meedoen in de maatschappij. Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN) wil samen met Drentse zorgorganisaties en lokale damclubs met ‘Fitter Brein’ zich inzetten voor een innovatief idee met het laagdrempelige denkspel/sport dammen. Het doel is om ouderen (65+) mentaal fitter en scherper te maken. Het focusgebied ligt hierbij in eerste instantie op Zuidwest- en Midden-Drenthe. Activiteiten die tot ‘Fitter Brein’ behoren zijn onder andere een zogenaamde dagbesteding/‘DamDonderdag’, lezing voor ouderen/dementerenden en het aanbieden van online dammen. Kinderen en jongeren worden betrokken bij het project om de sociale binding tussen jong en oud te versterken.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 45.000,--

Totale projectkosten: € 75.000,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Gezondheid en vitaliteit

Meters met Diabetes

Steeds meer Nederlanders kampen met overgewicht, waardoor ook het aantal mensen met chronische aandoeningen, zoals diabetes, toeneemt. De provincie Drenthe is één van de provincies met het hoogste percentage (6,6%), ongeveer 32.790 inwoners, mensen met diabetes. Diabetes kan leiden tot hart- en vaatziekten, oogproblemen en nierziekten. Door beter voor je lijf te zorgen kun je deze complicaties voorkomen, bijvoorbeeld door meer te bewegen, gezonder te eten en af te vallen. Echter is het probleem dat veel mensen met diabetes type 2 bang zijn om te gaan bewegen. Met ‘Meters met

Diabetes' wil Huisartsenzorg Drenthe in samenwerking met SportDrenthe de drempel voor deze mensen om te gaan bewegen verlagen en het vertrouwen in het eigen lichaam te laten opbouwen door de inzet van professionele begeleiding. In dit project gaan diabetespatiënten onder begeleiding van zorg- en sportprofessionals gedurende 20 weken wekelijks in groepsverband wandelen. Daarnaast wandelen de deelnemers ook nog één keer per week zonder begeleiding (individueel of in groepsverband). Als afsluiting maken alle deelnemers gezamenlijk een laatste wandeling tijdens een slotevenement.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 105.000,--

Totale projectkosten: € 411.900,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Gezondheid en vitaliteit

Optimaal Leven

Veel mensen met ernstige psychische problemen vinden het moeilijk om met die problemen te leven. Ze worden bovendien vaak verkeerd begrepen door andere mensen. Daarnaast vinden ze het moeilijk om toekomstperspectief te zien en worden ze regelmatig van het kastje naar de muur gestuurd, omdat ze meerdere problemen hebben die door verschillende organisaties worden opgepakt. De gemeente Emmen wil dit in samenwerking met de gemeenten Hoogeveen, De Wolden, Assen, Midden-Drenthe en VNN, Cosis, GGZ Drenthe, Zilveren Kruis en VGZ veranderen. Volgens de aanvragers kan het deze mensen helpen om hulp te krijgen vanuit één team van zorgverleners. Met het project 'Optimaal Leven' wordt met verschillende organisaties uitgezocht op welke manier mensen met ernstige psychische aandoeningen op alle levensgebieden geholpen kunnen worden. Met het project wordt al enige jaren succesvol in Drenthe geëxperimenteerd. De gemeente Emmen is bezig de structurele financiering te regelen. Momenteel worden de teams nog betaald via verschillende geldstromen. Om te voorkomen dat het project moet worden stopgezet, is ter overbrugging van de periode waarin de financiering structureel is geregeld, subsidie nodig.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 75.000,--

Totale projectkosten: € 300.000,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Gezondheid en Vitaliteit

Voor het project LIVE! loopt de voorhangprocedure bij Provinciale Staten

LIVE!

Het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) wil samen met GGZ Drenthe, Huisartsenzorg Drenthe, Gezond in Drenthe en zorgverzekeraar Zilveren Kruis een passende leefstijlinterventie

(LifeInterVention; LIVE!) ontwikkelen en toepassen om de gezondheid en vitaliteit van mensen met depressie in Drenthe te verbeteren. Juist deze doelgroep is zowel geestelijk als lichamelijk kwetsbaar door een ongezonde leefstijl en zal sterk profiteren van een betere leefstijl. Deze doelgroep komt nu niet in aanmerking voor de beschikbare gecombineerde leefstijl interventies (GLI's). Dit komt omdat bestaande GLI's niet geschikt zijn voor mensen met een depressie (die vaak beperkte motivatie hebben), en sommige GLI's sluiten zelfs mensen met depressie uit. Een GLI die wel geschikt is voor inwoners met een depressie kan daarom een 'gamechanger' zijn. Daarom wil het UMCG bij 85 personen starten met een GLI die geschikt is voor mensen met een depressie, die goed haalbaar is voor alle betrokkenen en ook kosteneffectief is gebleken. De eerste stap is dat samen met de huisartsen, praktijkondersteuners, patiënten en hun naasten een leefstijlinterventie opmaat wordt gemaakt. Deze leefstijlinterventie wordt vervolgens toegepast bij 85 deelnemers door een team van leefstijlcoaches, huisartsen en praktijkondersteuners. De deelnemers worden gedurende een lange periode gevoeld om de behaalde gezondheidswinst goed in beeld te brengen. Ook zal inzichtelijk worden gemaakt tot welke kostenbesparing op de ziektekosten LIVE leidt. De opgehaalde inzichten moeten leiden tot structurele voortzetting van LIVE! en financiering vanuit de basisverzekering.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 155.000,--

Totale projectkosten: € 320.000,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Thema: Inclusie

Ontdek- & Ontwikkelplekken

OngeEikt is een coöperatie van 15 ondernemende ambachtslieden, kunstenaars en dienstverleners gericht op duurzaamheid. Zowel Coöperatie OngeEikt als hun partners zien een groeiende behoefte van mensen aan een veilige, creatieve en ondernemende plek om op adem te komen, zelfvertrouwen op te bouwen of te ontdekken welke volgende stap ze willen zetten. Het gaat daarbij om mensen die om uiteenlopende redenen onderaan de participatieladder zijn terechtgekomen. Met 'Ontdek- & Ontwikkelplekken' richt Coöperatie OngeEikt in samenwerking met kernpartners Vaart Welzijn en stichting Vaartzicht zich op inwoners tussen de 25-55 jaar die op dit moment door allerlei

omstandigheden (burn-out, verlies, trauma, beperking, immigratie, ontslag, arbeidsongeschiktheid, etc.) (nog) niet in staat zijn om de aansluiting bij de samenleving te vinden en van betekenis te zijn. Coöperatie OngeEikt wil hiervoor hun welkome, creatieve, ondernemende en coöperatieve plek aanbieden met bijbehorende activiteiten waaraan 16 deelnemers kunnen meedoen. Op deze manier kunnen deelnemers hun zelfvertrouwen opbouwen, mogelijkheden verkennen en ontdekken wat ze nodig hebben om zelf een volgende stap te zetten.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 38.160,--

Totale projectkosten: € 98.980,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Begeleiding veteranenproject Nieuw Balinge

Voor dit project loopt de voorhangprocedure bij Provinciale Staten

In opdracht van de provincie Drenthe is Stichting Erfgoed Arsenal gestart met de ontwikkeling en ontsluiting van een provinciaal depot voor historische en oude bouwmaterialen. Aan de start van dit traject is samen met de provincie contact gelegd met de Stichting Veteraan & Thuisfront om samen te onderzoeken in hoeverre veteranen met PTSS (posttraumatische stressstoornis) ingezet kunnen worden bij de activiteiten behorend bij de ontwikkeling en exploitatie van het depot. Door de militaire achtergrond van de locatie en de ligging in een natuurgebied biedt het een omgeving die bijzonder prettig is voor deze mensen. De match tussen de veteranen met PTSS en het depot blijkt een hele goede te zijn. De behoefte is groeiend. Na de start met de inzet van één veteraan met PTSS, zijn in de loop van 2020 vier 'nieuwe' veteranen verwelkomd bij het depot. Op basis van de huidige situatie is er behoefte om 10 veteranen per dag en op drie dagen in de week een plek te bieden. Stichting Erfgoed Arsenal werkt inzake dit project inmiddels samen met de maatschappelijke stakeholders (gemeenten Emmen, Midden-Drenthe, Hoogeveen en Coevorden), Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen, Veteranen Maatschappelijk Werker, ministerie van Defensie, GGZ Drenthe en het Veteraneninstituut.

Subsidiebedrag 2e ronde: € 216.000,--

Totale projectkosten: € 345.000,--

Looptijd project:

2021	2022	2023
------	------	------

Bijlage 4: Financiële update

Het doel van deze financiële update is om uw Staten te informeren over de financiën van de sociale agenda, inclusief een aantal specifieke verschuivingen.

Drenthe-brede projecten

Een aantal Drenthe-brede projecten zijn 2020 gestart en een aantal in onderstaande tabel treft u een financieel overzicht op themaniveau aan ten aanzien van de Drenthe-brede projecten. Zoals u kunt zien, is er voor de periode 2021-2023 nog € 2.727.125 beschikbaar.

DRENTHEBREDE PROJECTEN	Sociale Agenda 2020-2023	Uitgaven 2020	Budget verschuiving	Resterend budget 2021-2023
1 Leefbaarheid en bereikbaarheid	€ 660.000	€ 50.000		€ 610.000
2 Wonen	€ 1.200.000	€ 7.875		€ 1.192.125
3 Armoede en laaggeletterdheid (*)	€ 400.000	€ 270.000	€ 100.000	€ 230.000
4 Gezondheid en Vitaliteit	€ 100.000			€ 100.000
5 Iedereen doet mee (Inclusie)	€ 200.000			€ 200.000
6 Onderwijskwaliteit en gelijke kansen	€ 505.000	€ 110.000		€ 395.000
TOTAAL	€ 3.065.000	€ 437.875		€ 2.727.125

(*) Er is 100.000 euro verschoven van de Alliantieprojecten naar de Drenthebrede projecten onder het thema armoede en laaggeletterdheid.

Thema armoede en laaggeletterdheid

Van het budget van € 900.000 voor de alliantieprojecten armoede en laaggeletterdheid, is een bedrag van € 100.000 verschoven naar de Drenthe-brede projecten. Concreet is er daar nog geen besteding voor, maar door corona zijn veel ondernemers in de knel gekomen en wordt gekeken hoe deze groep geholpen kan worden. Daarnaast hebben we de klimaattransitie. Iedereen zal meer moeten gaan betalen voor fossiele brandstoffen of verduurzamen. Arme(re) mensen zullen meer moeite hebben met deze transitie. We zullen moeten kijken hoe we zorgen dat er niet een nog grotere kloof zal ontstaan tussen arm en rijk.

Alliantieprojecten

Voor de alliantieprojecten die pas in 2021 van start zijn gegaan treft u hieronder eveneens een financieel overzicht aan op themaniveau. Het beschikbare budget voor 2021 bedraagt € 3.750.000. Inmiddels is na de eerste en tweede uitvraagronde voor de alliantieprojecten een bedrag van € 1.141.640 uitgegeven. Het resterende budget voor 2021 bedraagt € 2.608.360.

ALLIANTIE PROJECTEN	Sociale Agenda 2020-2023	Budget verschuiving	1e tranche	2e tranche	Resterend budget na 2e tranche
1 Leefbaarheid en bereikbaarheid	€ 1.000.000		€ 79.695	€ 16.000	€ 904.305
2 Wonen	€ 250.000		€ 0	€ 0	€ 250.000
3 Armoede en laaggeletterdheid (*)	€ 900.000	€ -100.000	€ 16.000	€ 148.500	€ 635.500
4 Gezondheid en vitaliteit	€ 700.000		€ 115.080	€ 390.000	€ 194.920
5 Iedereen doet mee (inclusie)	€ 900.000		€ 98.400	€ 254.160	€ 547.440
6 Onderwijskwaliteit en gelijke kansen	€ 100.000		€ 0	€ 23.805	€ 76.195
TOTAAL	€ 3.850.000	€ -100.000	€ 309.175	€ 832.465	€ 2.608.360

(*) Er is 100.000 euro verschoven van de Alliantieprojecten naar de Drenthebrede projecten onder het thema armoede en laaggeletterdheid.

Specifieke verschuiving

Vanuit andere middelen dan de investeringsagenda is een budget beschikbaar gekomen voor een thema uit de Sociale Agenda. Dit reguliere budget is naast de financiële middelen uit de investeringsagenda beschikbaar gesteld voor specifieke projecten/thema's uit de Sociale Agenda. Het gaat hier om de volgende post.

Kansen4Kinderen - thema Onderwijskwaliteit en gelijke kansen

Uit het reguliere budget Sport en bewegen is een bedrag gehaald van € 105.000 voor 2021 en voor 2022 € 100.000 ten behoeve van het thema Onderwijskwaliteit en gelijke kansen binnen de reguliere middelen. Dit zijn extra middelen voor het project Kansen4Kinderen. Deze middelen zijn verschoven omdat in 2020 een groot bedrag uit het budget Kansen4Kinderen is besteed (in het kader van corona) aan Zomerprogrammering 1.0 (voor jongeren van 12 tot 18 jaar) in de zomer van 2020. Dit reguliere bedrag is naast de financiële middelen uit de investeringsagenda beschikbaar.